

Štiri prostovoljske organizacije pripravile prvi izvirni slovenski standard za delo in posredovanje s pomočjo terapevtskih psov

Povezava do slik:

https://drive.google.com/drive/folders/1W5IJeQDK0wK0-JYS583Rr4Gyi9yxprL4?usp=share_link

Ljubljana, 5. april 2023 – 1. aprila je bil izdan izvirni slovenski standard SIST 1192, ki definira kakovostno in strokovno delo ter posredovanje s pomočjo terapevtskih psov.

Nastal je na pobudo štirih organizacij, ki že dolga leta delujejo na področju vključevanja psov v programe pomoči ljudem na zdravstvenem, psihosocialnem in vzgojno-izobraževalnem področju. Gre za prvi standard v Evropi (in EU), ki obravnava živali in je izdan v okviru nacionalnega standardizacijskega organa ter zajema vse vidike dejavnosti. Standard je tudi odskočna deska za pripravo zakonodaje s področja posredovanja s pomočjo psov, z namenom dati terapevtskim psom (posledično tudi vodnikom) enako veljavo kot drugim delovnim psom. Želijo si tudi, da bi imeli vsi uporabniki, ki bi jim bili terapevtski psi lahko v pomoč, enako pravico do vključitve v programe. Prav tako si prizadevajo, da bi imele vse strokovne osebe, ki bi želele terapevtskega psa vključevati v svoje delo, izenačene možnosti in da bi se jim to ovrednotilo oziroma priznalo kot del delovnih nalog.

V zadnjem desetletju so raziskave pokazale mnogotere pozitivne učinke interakcij živali z ljudmi. Vključevanje terapevtskih psov v programe zdravstvenih, rehabilitacijskih, izobraževalnih in socialnovarstvenih ustanov v Sloveniji poteka že od leta 2004, in sicer na strokovnih izhodiščih in dolgoletnih izkušnjah aktivnih članov organizacij, ki delujejo na tem področju. V njih trenutno deluje 152 terapevtskih parov (vodnikov in psov), na leto obišejo okoli 200 ustanov, v katerih skupaj opravijo več kot 10.000 ur prostovoljnega dela. Terapevtski psi so izjemni so-terapevti pri izboljšanju

splošnega počutja, zdravljenju in rehabilitaciji uporabnikov, tolažniki malih bolnikov, v vrtcih in šolah pa odlični pomožni učitelji in motivatorji.

Pobudo so podale štiri organizacije: **PET – Pasja enota terapevtov, Zavod za posredovanje s pomočjo psov; Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke; Slovensko združenje inštruktorjev, Center za šolanje psov vodičev in psov pomočnikov SLO-CANIS ter Zveza paraplegikov Slovenije** (predloge pa je v procesu nastajanja prispevalo tudi Slovensko društvo za terapije s pomočjo živali – Ambasadorji nasmeha) .

1. aprila letos je bil izdan [Izvirni slovenski standard SIST 1192 Terapevtski psi](#). Ta standard določa osnovno izrazoslovje, ki se uporablja pri posredovanju s pomočjo psa, pravila in smernice za preverjanje primernosti ter usposabljanje vodnikov, psov in strokovnih sodelavcev, za strokovno, varno in učinkovito izvajanje programov v ustanovah ter pravila in smernice za zagotavljanje dobrobiti vseh udeležencev in sodelujočih pri posredovanju s pomočjo psa. Predstavlja tudi **shemo za certificiranje** storitve posredovanja s pomočjo psa ter zajema splošne in specifične smernice za izvajanje programov.

Monika Rijavec, direktorica PET – Pasja enota terapevtov, Zavod za posredovanje s pomočjo psov:

»Dolga leta smo organizacije, ki se ukvarjamo s posredovanjem s pomočjo psov, opozarjale odgovorna ministrstva in ustanove o nujni ureditvi in poenotenju standardov izvajanja ter vlagale pobude za ureditev tega področja. Izvirni standard terapevtski psi pomeni prvi, a velik in pomemben korak v smeri zakonske ureditve tega področja, saj določa vse potrebne smernice za strokovno, varno in učinkovito izvajanje dejavnosti ter vseh programov tako za izvajalce kot udeležence. Zagotovo bo v veliko pomoč tudi vsem tistim, ki šele stopajo na pot opravljanja tega resnično lepega poslanstva. Iskreno upam, da bo postavitve tega standarda hkrati tudi spodbuda vsem odgovornim, da se v Sloveniji v bližnji prihodnosti prične z oblikovanjem krovnega zakona na področju izvajanja posredovanja s pomočjo psov oziroma živali.«

Dušanka Prelec Premate, predsednica Slovenskega društva za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke: *»Tačke pomagačke smo društvo z dolgoletno in uspešno tradicijo, ki jo vsi naši člani dnevno udeležujemo. Ob izdaji izvirnega slovenskega standarda za terapevtske pse smo še posebej ponosni na naši članici Ano Cukijati in Mojco Trampuš, ki sta s svojim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami na področju terapevtskega dela s psi aktivno sodelovali s predstavniki ostalih društev pri pripravi tega pomembnega dokumenta za našo prostovoljno dejavnost. Standard je izvirna novost v našem prostoru in pomeni izjemno priznanje dolgoletnemu delu s terapevtskimi psi ter obenem družbeno priznanje našemu poslanstvu.«*

Mag. Darinka Lečnik – Urbancl, predsednica Slovenskega združenja inštruktorjev, Center za šolanje psov vodičev in psov pomočnikov SLO-CANIS: *»Neizmerno sem vesela in izjemno počaščena, da sem med soavtorji prvega nacionalnega, slovenskega standarda o terapevtskih psih, ki je tudi prvi tak v Evropi. To je vsekakor zgodovinski dogodek ter predstavlja poklon, spodbudo, nagrado, priznanje, da delamo v dobro vseh in v pravi smeri. Skupaj z zagnanimi prijateljicami in prijatelji ustvarjamo nekaj velikega ter ob tem skrbimo za dobrobit psov. Velika vrednost standarda je, da je združil tako različne ljudi, ki imamo veliko kinološko - etološkega znanja, ter po dejavnosti različna štiri društva, ožjo in širšo lokalno skupnost. Vsem, ki ste pri prvem slovenskem standardu za terapevtske pse sodelovali in s katerimi smo v dolgih letih sodelovali, iz srca hvala.«*

Dane Kastelic, predsednik Zveze paraplegikov Slovenije: *»Zdi se nam izrednega pomena, da je Slovenski inštitut za standardizacijo SIST v izdaji novega izvirnega slovenskega standarda opredelil smernice za kakovostno in strokovno opravljanje dejavnosti terapevtskih psov. Vsa standardizacija je naravnana v skrbni za dobrobit vseh udeleženi in hkrati že podlaga za pripravo ustrezne zakonodaje. Za slovenske invalide je to logično nadaljevanje dela na sistemskih rešitvah, na primer za pse vodnike, pse pomočnike, ki so v korist različno oviranim v vsakdanjem življenju in kot dodatna terapija, s katero razvija potencialne, blaži težave, pomaga pri socializaciji posameznika ... in prinaša veselje. Zveza paraplegikov Slovenije že nekaj let izvrstno sodeluje s skupino Tačke pomagačke, ki so redne obiskovalke slovenskih paraplegikov, tetraplegikov in ostalih invalidov na obnovitveni rehabilitaciji v Domu paraplegikov Pacug. Le skupno delo invalidskih in humanitarnih organizacij lahko prinese sistemske in kompleksne rešitve za vse ranljive skupine prebivalcev Republike Slovenije. Zato želim ekipi SIST-a uspešno pot pri pripravi predpisov do sprejetja ustrezne zakonodaje.«*

Partnerske organizacije so prepričane, da je **Standard** (pri pisanju so se zgledovali tudi po nastajajočem **evropskem standardu za pse pomočnike CEN TC 452 Assistance Dogs – Psi pomočniki**) dobra podlaga za zakonsko ureditev področja, hkrati pa vidijo tudi možnost razširitve v mednarodni standard. Z normativno ureditvijo bi naredili velik korak k zagotavljanju odgovornega ravnanja s terapevtskimi psi in preprečevanju njihovega zlorabljanja. S priznanjem terapevtskih psov kot delovnih psov bi tudi uporabnikom omogočili enako pravico do vključevanja v programe in do kakovostne storitve brez ogrožanja njihovega zdravja. Nenazadnje bi normativna ureditev pomenila priznanje prostovoljskim organizacijam za njihovo dolgoletno prizadevanje, jim omogočila dostop do resursov, s pomočjo katerih bi lahko pomagali še več ljudem, ohranjali visoko strokovno raven izvajanja dejavnosti ter svoje znanje in izkušnje delili tudi širše.

Več informacij:

<https://www.zavod-pet.si/>

<https://www.tackepomagacke.si/>

<https://www.slo-canis.net/>

<https://www.zveza-paraplegikov.si/>

DODATNO GRADIVO - POSREDOVANJE S POMOČJO PSA V SLOVENIJI

Posredovanje s pomočjo psa (okr. PPP) je dejavnost, ki v programe zdravstvenih, rehabilitacijskih, vzgojno-izobraževalnih in socialnovarstvenih ustanov kot del terapevtskega procesa ali za izboljšanje kakovosti življenja posameznika namensko vključuje terapevtskega psa. Tega vodi za to posebej usposobljen vodnik, ki je hkrati tudi njegov skrbnik oziroma lastnik. Skupaj predstavljata terapevtski par.

Za vključevanje v programe ustanov ni primeren vsak pes. Terapevtski pes je dobro socializiran, vzgojen in v namene izvajanja PPP izšolan pes, z visokim tolerančnim pragom do ljudi, drugih živali in nenavadnih situacij, zvokov in predmetov. Biti mora zdrav, negovan, veterinarsko pregledan ter brez zabeleženega ugriza v Centralnem registru psov (CRPsi). Vodnik izkazuje sočuten odnos do živali in ljudi, sposobnost dela s posamezniki in skupinami, ima dobre komunikacijske spretnosti, izkazuje poznavanje dejavnosti in različnih okolij, v katera vključuje psa ter odlično poznavanje psa, njegovih individualnih potreb in interesov ter principov skrbi za dobrobit in dobro počutje psa. Eden od pogojev je tudi, da vodnik nima zabeležbe v kazenski evidenci. Usposabljanje terapevtskega para traja približno eno leto. Terapevtski pari nosijo oznake, iz katerih je razvidno, kdo so in s kakšnim namenom prihajajo v ustanovo.

Te organizacije v ustanovah sodelujejo s strokovnimi sodelavci, ki so posebej usposobljeni za izvajanje PPP. Ti lahko v delo vključujejo drug terapevtski par ali pa dejavnost izvajajo s svojim terapevtskim psom. V rehabilitacijskih in socialnih ustanovah sodelujejo z delovnimi terapevti in fizioterapevti. S pomočjo terapevtskih psov pri uporabnikih spodbujajo boljšo komunikacijo, vzpostavljanje socialnih stikov in razvijanje oziroma ohranjanje fizične in umske kondicije. V šolah in vrtcih terapevtske pse vključujejo učitelji, socialni, specialni in rehabilitacijski pedagogi ter inkluzivni pedagogi, psihologi in drugi strokovni sodelavci v vzgojno-izobraževalnem procesu. S pomočjo terapevtskih psov otroke in mladostnike v sproščenem učnem okolju motivirajo k razmišljanju, iskanju novih informacij ter so v pomoč pri premagovanju ovir in primanjkljajev na posameznih področjih učenja, predvsem pa spodbujajo razvoj spoštljivega in odgovornega odnosa do živali, kar se nemalokrat pokaže tudi v spoštljivem odnosu do ljudi. V bolnišnicah otroke predvsem razveseljujejo, so jim tolažniki ter jim pomagajo vsaj za nekaj časa pregnati misli na bolezen in bivanje v institucionalnem okolju, daleč od doma. Blagodejni učinki terapevtskih psov na uporabnike teh ustanov so dobro znani in dokumentirani.

Organizacije, ki so dolgoletno aktivne na tem področju, imajo že uveljavljene in med organizacijami poenotene interne postopke in strategije preverjanja primernosti ter usposabljanja psov in vodnikov za vključevanje v programe PPP, uveljavljene postopke usposabljanja strokovnih sodelavcev PPP, uveljavljene načine sodelovanja z ustanovami, postopke in strategije za zagotavljanje zdravja in varnosti pri izvajanju programov ter zagotavljanje dobrobiti vseh udeleženi v programih. Posebno pozornost posvečajo skrbi za zdravje, dobrobit in dobro počutje psov, ki jih vključujejo v programe. Delovanje organizacij temelji na strokovnih izhodiščih in dolgoletnih izkušnjah njihovih aktivnih članov. Z namenom zagotavljanja kakovostnega, strokovnega in učinkovitega delovanja na področju PPP organizacije sodelujejo tudi s sorodnimi evropskimi in svetovnimi organizacijami in zvezami organizacij.

V teh organizacijah se zavedajo, da so psi čuteča bitja in družinski člani, od katerih ne zahtevajo nečesa, česar ne zmorejo, ampak uporabijo, kar psi ponujajo. Velik poudarek je na izbiri značajske primerne psa, uporabi etičnih metod in tehnik pri šolanju ter delu s psom, ki psu omogočajo svobodno izbiro glede sodelovanja in mu nudijo možnost izražanja normalnega vedenja. V sodelovanju z veterinarji skrbijo, da so psi brezhibnega zdravja. S tem poskrbijo za dobrobit psov vseh drugih sodelujočih v programih. V ta namen organizacije stalno izobražujejo kinološki kader, vodnike in strokovne sodelavce ter osveščajo javnost o odnosu do psov. Sodelujejo v mednarodnih organizacijah in sledijo strokovnim smernicam na področju odnosov človek – žival.

Projekt podpirajo:

press.
clipping

SM

STUDIO MARKETING